

§ 19 bilaga 1:2

En kronologisk sammanställning av förvaltningens dokumentation kring förskolan Karlavagnen sedan starten

Bakgrund

Under början av hösten år 2004 togs beslut i Barn- och utbildningsnämnden att den kommunala förskolan Sandlådan skulle övergå i enskild regi från år 2005. Sandlådan hade då stort ekonomiskt underskott och sviktande barnantal. Förskolan hade även drabbats av sju chefsbyten under en femårsperiod.

I och med övergången i enskild regi gavs möjlighet för kommunalt anställd personal vid Sandlådan att antingen byta arbetsplats inom kommunen eller att fortsätta sin anställning i den enskilda förskolan. Den enskilda förskolans ägare tog över det fulla arbetsgivaransvaret, dels för redan anställd personal i förskolan Sandlådan som valde att följa med och senare även för nyanställd personal i den nya verksamheten.

Barn placerade i Sandlådans verksamhet gavs möjlighet till bytesförtur till annan kommunal verksamhet om så önskades. I annat fall fick barnen automatiskt en plats i den enskilda verksamheten.

Informationsmöten om vad som skulle ske hölls både för föräldrar och personal vid Sandlådan.

Urvalet av intressenter gjordes av tillsynsansvarig inom Barn- och utbildningsförvaltningen (BoU).

Veronika Ekestam (VE) var en av intressenterna till att bedriva enskild verksamhet i Sandlådans lokaler. I urvalsprocessen av intressenter gjordes en bedömning av hur realistiskt och konkret verksamheten beskrevs (inriktning och kvalitetsmål, förskolans plan för utvärdering och uppföljning (kvalitetssäkring), personalpolicy, tillvägagångssätt för nyrekrytering av barn, intagningsregler, tidigare erfarenheter och referenser samt om den ekonomiska planen var realistisk.

Beslut om att VE skulle få ta över driften togs av en grupp utsedd av Barn- och utbildningsnämnden. Gruppen bestod av Mats Fält (M), Anna Steele Karlström (Fp), Marita Bertilsson som ersattes av Anita Gidlund (S) samt en föräldrarepresentant från Sandlådan. Av de tre övriga utvalda intressenterna saknade två erfarenhet av att bedriva förskoleverksamhet och den tredje hade tidigare fått många klagomål från föräldrar när denne drev annan förskola i Tyresö.

VE drev till en början förskolan genom sin enskilda firma.

Händelser i kronologisk ordning

I följande redogörelse/rapport presenteras de synpunkter, klagomål och frågeställningar som kommit BoU tillhanda genom telefonsamtal, e-post, brev eller personliga samtal.

Tillsynsrapporter och uppföljningsbesök redovisas i sammandrag. Kursiva kommentarer är gjorda av Agnetha Hedenbergh, uredare och tillsynsansvarig vid BoU.

År 2005

- Övergången till enskild regi skedde 2005-03-01. Personalkontoret (Erik H Jönsson) informerade personalen i januari 2005 och avtalet mellan VE och Tyresö kommun skrevs 2005-02-23 (undertecknat av Marianne Bergbom och Veronica Ekestam).
- VE valde att behålla Reggio Emilia-inriktningen som fanns på Sandlådan och tillförde även Waldorf-pedagogik, vilket är VE: s specialkompetens. Det informerades om detta på Öppet hus 2005-03-11. Det skickades ett informationsbrev till föräldrar där både Waldorf-pedagogiken och Reggio Emilia-pedagogiken presenterades, liksom

personal och regler på förskolan. Förskolan bytte namn från Sandlådan till Karlavagnen.

- I juni 2005 fanns en arbetsplan där pedagogernas skyldighet att arbeta utifrån Lpfö98 beskrevs.
- VE och pedagogerna utvärderade 2005 tillsammans, vilket visades i det årets kvalitetsredovisning.

År 2006

- Pilen-enkäten visade höga resultat (i jämförelse med Tyresö i övrigt) gällande att personalen brydde sig om det enskilda barnet och att barnet lärde sig fungera i grupp men låga resultat gällande information och föräldrars möjlighet till delaktighet. Det var dock endast 49 % av föräldrarna som besvarade enkäten.
- Under juni 2006 inkom telefonsamtal till BoU (en anställds man) gällande lönefrågor och upplägget av VE: s företag. Utredare/tillsynsansvarig Carin Forsberg (CF) kontaktade VE som meddelade att ärendet redan var utrett.
- I juni 2006 genomfördes en tillsyn vid Karlavagnen. Det framkom då att förskolan saknade förskollärare som arbetade i barngrupp. Tillsynen utfördes av CF.
- Inför hösten 2006 gav VE ut ett kalendarium till föräldrarna med datum och tider för föräldramöten, föräldrarådsmöten, planeringsdagar och sammankomster. Kalendariet sträckte sig till och med våren 2007. Personalen fick ett liknande kalendarium med möten och planeringstid tydligt redovisat.
- På föräldraråds mötet i september 2006 tydliggjordes att Waldorf-avdelningarna inte var genomgående Waldorf, utan inspirerade av pedagogiken. Föräldrarna som deltog på mötet lovordade kokerskan och var mycket nöjda med personalen. Barnen trivdes. VE informerade om att hon var på Karlavagnen tre dagar per vecka och övrig tid i Waldorfskola i annan kommun.
- Under samma månad inkom två telefonsamtal till BoU (CF). Den ena föräldern var missnöjd över sitt barns grupptillhörighet och hade synpunkter på verksamheten och personalens kompetens. Den andra föräldern hade synpunkter gällande personalens utbildningsnivå samt att VE endast var på Karlavagnen vissa dagar per vecka. Annars var denne nöjd.
CF kontaktade VE som skulle försöka anställa en pedagogisk ledare som kunde täcka upp VE: s frånvaro. VE tog upp föräldrarnas missnöje om barnets placering med övrig personal (e-post till samtliga avdelningar har delgetts BoU) för att föreslå åtgärder och få synpunkter på detta.
- I oktober 2006 upprättades likabehandlingsplan och handlingsplan för mottagande/avlämnande av barn i samband med lämning/hämtning.
- I november 2006 inkom åsikter till CF från personal på Karlavagnen. Åsikterna gällde pedagogers kompetens, löner och avsaknad av medarbetarsamtal samt avsaknad brandövning och HLR-kurs.
Under samma månad begärde BoU (CF) in följande handlingar:
 - handlingsplan för att öka andelen högskoleutbildade pedagoger
 - redogörelse för när personal börjat/slutat och deras utbildningsnivå

- kompetensutvecklingsplan för personalen
- redogörelse för upplägget av den pedagogiska ledningen
- eventuell delegationsordning/direktiv till personal när inte VE är på plats.

VE redogjorde för samtliga punkter. Det fanns bland annat en personal som täckte upp den tid då hon inte var där. VE hade även platsannonser ute gällande tre förskollärare.

- Under november 2006 framkom föräldraåsikter angående avsaknad av modersmålsstöd på förskolan (e-post till CF). VE anställde en pedagog med kompetens inom modersmålet.

Kommentar: Förskolan är inte skyldig att tillhandahålla modersmålsstöd.

- VE informerar vårdnadshavarna om, i sista månadsbrevet för terminen, att det nu är åtta avdelningar med 9 – 12 barn på varje istället för som tidigare fyra större avdelningar. En hel del annan information ges också i månadsbrevet, till exempel när det är föräldraråd och vilka nya rutiner som har införts i förskolan .

År 2007

- Under januari 2007 deltar CF i ett föräldrarådsmöte på Karlavagnen. Det diskuterades en del verksamhetsfrågor, till exempel information om nya barn i verksamheten och städrutiner. Det informerades även om personalsituationen. VE besvarade frågorna både muntligt och skriftligt (vid ett senare tillfälle).
- I februari 2007 får BoU (CF) ett telefonsamtal från en förälder på Karlavagnen. Denne anser att VE är svår att nå. Föräldern har även åsikter om hur barngruppen är sammansatt.
- För januari – december 2007 redovisades en arbetsplan för BoU som beskriver hur pedagogerna ska förhålla sig såväl inne som ute och under olika moment i förskolan. Arbetsplanen innehåller även hur man ska sköta informationen inom förskolan och utåt. Den beskriver även de styrdokument som finns och påpekar vikten av dokumentation. Till arbetsplanen finns en bilaga som knyter an verksamheten till Lpfö98.
- 2007-03-20 gjordes en tillsyn på Karlavagnen (CF). BoU gjorde en uppföljning av de dokument som begärdes in av BoU i november 2006. Det begärdes även in handlingsplan vid olycka, likabehandlingsplan och verksamhetsplan. Under tillsynen samtalade CF med två pedagoger från Waldorf och två från Reggio. Dessutom samtalade CF med VE om regler, dokumentation, styrning etc. Det framkom bland annat att likabehandlingsplanen inte var förankrad hos pedagogerna. Vidare framkom att vikarietillsättningen var oklart upplagd och att kommunikationen tidvis var bristfällig. Det framkom även att det var mer ordning än på Sandlådans tid.

Förskolan skulle göra åtgärder enligt följande:

- Öka andelen högskoleutbildad personal
- Förankra likabehandlingsplanen hos personalen
- Förtydliga föreståndarnas roller och befogenheter
- Lämna kvalitetsredovisning enligt kommunens mall
- I mars 2007 påpekade en pedagog per telefon, till CF, att verksamheten fungerar bättre än tidigare. Konflikterna är färre, det har genomförts utbildningar ibland annat hjärt- och lungräddning, det finns annons ute om förskollärare och VE är duktig på att

entusiasmera. Kvaliteten i verksamheten finns det dock olika åsikt om enligt samma pedagog – det saknas anknytning direkt till Lpfö98.

- I mars 2007 sänder VE påpekande till pedagogerna gällande att passa arbetstider och att vara ute mer under dagen. Det påpekas även att alla ska hålla ordning efter sig. I mars införs även nya rutiner för blöjbyte samt rutiner för övergång från förskola till skola.

Kommentar: kopia på e-postmeddelandet sändes till CF.

- Under mars får BoU (CF) ett telefonsamtal från en förälder som upplever att VE ger pekpinningar till föräldrarna då hon vill att barn till lediga ska vara hemma och att barn ska vara lediga minst fyra veckor under sommaren. Det finns även synpunkter på personalens utbildningsnivå. Föräldern informeras om tillsynsrutinerna från BoU.
- VE skickar ut en beklagan till personalen som har haft problem med kontrolluppgifter till Skatteverket.

Kommentar: Kopia på e-postmeddelandet sändes till CF.

- Under vecka 13 och 14 år 2007 genomförde Våga Visa en observation av förskolan Karlavagnen. De fann att Karlavagnens starka sidor var:
 - små barngrupper
 - lugna och trevliga pedagoger
 - en ledning som hade förtroende hos pedagogerna.

De förbättringsområden som angavs var:

- att arbeta och förankra sitt arbetssätt mot Lpfö98
- att utveckla en medvetenhet och tydlighet hos pedagogerna i deras ledarskap
- att visa mer dokumentation om barnens lärande
- att ta tillvara barns sökande efter kunskap

Sammanfattande slutsats av Våga Visa-observatörerna: En förskola under uppbyggnad som har stor kapacitet att utvecklas till en bra förskola

- Under april 2007 inkommer en skrivelse till BoU (CF) gällande personalens syn på sin arbetsplats. Det påpekades brister gällande kollektivavtalen, lönespecifikationer, OB-tillägg, VE:s bemötande av personalen, brister i löneutbetalningar, brist på handlingsplaner, dålig information vid intagning av barn m.m. Brevet var undertecknat av åtta anställda.

Med anledning av brevet tog Mats Fält ett ordförandebeslut i brådskande ärende (2007-04-27) för att BoU skulle granska Karlavagnen. Tillsyn skedde i maj 2007 (CF och verksamhetschef IngMarie Lindgren). Inför tillsyn i maj 2007 begärde BoU att få in:

- Kompletteringar till personallista som lämnades i mars (arbetstider, utbildningsnivå och kopior på) betyg
- Kompletterande verksamhetsplan för 2006 gällande Lpfö98
- Redogörelse för förankring av likabehandlingsplanen
- Jämställhetsplanen
- Kvalitetsredovisning och utvärdering med redogörelse för hur förskolan arbetat för att nå uppsatta mål samt resultat
- Administrativa rutiner för rapportering av antalet barn till BoU

- Rutiner för löneutbetalningar
 - Anställningsförhållanden och information avseende dessa
 - Rutiner för inlämnande av kontrolluppgifter till Skatteverket
- På föräldrarådet maj 2007 efterfrågar föräldrarna regler, riktlinjer, handlingsplaner gällande verksamheten. Det fanns även åsikter om informationsöverföring vid hämtning av barn. VE besvarade skriftligt alla frågor.
 - Under maj månad 2007 inkom brevsvar från VE till Mats Fält med anledning av skrivelsen från personalen i april. Kollektivavtal fanns och hade funnits sedan start. Anställda var även försäkrade sedan start. VE efterfrågade i maj 2007 om annan än CF kunde utföra granskningen/tillsynen eftersom CF varit inkopplad förut.
Kommentar: Frågan kom till Kerstin Hedén, som vid tillfället var tillförordnad förvaltningschef.
 - En handlingsplan avseende förbättrat samarbete mellan de två sidorna i verksamheten – Waldorf och Reggio Emilia – upprättades i maj på en APT. De två frågeställningar som diskuterades var ”Vad behöver vi för att vi ska kunna samarbeta och ha förtroende för varandra?” och ”Hur ska vi göra för att uppnå detta?”
Kommentar: kopia på mötesprotokollet sändes till BoU.
 - Under maj 2007 inkom ett brev till Mats Fält från pedagoger som inte höll med dem som skrivit den kritiska skrivelsen i april. De ansåg att skrivelsen innehöll gammal information om problem som åtgärdats. Det framkom även kritik mot BoU för att inte ha kontaktat VE med anledning av skrivelsen.
 - Tillsyn genomfördes 2007-05-21 av CF och IngMarie Lindgren (IL). Under dagen gick man igenom frågor och dokument. I protokollet från tillsynen föreslås förbättringsåtgärder av VE. Dessa skulle följas upp i september 2007. Granskningen godkändes av Barn- och utbildningsnämnden.
 - I maj 2007 inkom telefonsamtal till CF från förälder som hade synpunkter på Karlavagnens information gällande inskolning, att avdelningspersonalen var oförberedd på att hennes barn skulle börja. Det framfördes även synpunkter på gruppindelningen och att VE hade varit svår att nå.
 - I augusti gjorde Mona Naef (MN) och IL ett spontanbesök i verksamheten. Inget anmärkningsvärt uppdagades.
 - I september 2007 gjordes en uppföljning av vårens tillsyn (MN och IL). Det gick bland annat ut frågor till samtliga personal att besvara anonymt. De frågor som gick ut var:
 1. Skulle du rekommendera din förskola till föräldrar som står inför val av förskola?
 2. Kan du rekommendera din förskola som en god arbetsplats?
 Svaren som inkom var till övervägande del positiva på båda frågorna. Samarbetet och stämningen bland personalen uppgavs vara bra och man ansåg sig ha en lyhörd och generös chef. Pedagogerna upplever sig ha mer inflytande än tidigare. Någon uppgav att denne inte var nöjd, men var positivt inställd till framtiden i och med det kvalitetsarbete som VE hade påbörjat. Två svar var negativa

- I december 2007 inkom telefonsamtal till CF från förälder om att pedagogerna var unga och saknade erfarenhet. Det framkom även åsikter om att förskolan stängde mer än två dagar per år och att föräldrar inte får välja avdelningsplacering av sitt barn.

År 2008

- I mars 2008 genomfördes en uppföljning av tillsynen i september 2007 (Agnetha Hedenbergh). Uppföljningen redovisades för Barn- och utbildningsnämnden. Förskolan visade ett väl förankrat arbete med Lpfö98 och VE arbetade heltid på Karlavagnen. Handlingsplan rörande barns sjukdom i förskolan, som efterfrågats, hade sänts till BoU.
- Föräldrarådet hade möte i april 2008. Det fanns starka åsikter om matportionerna, barngruppssammansättningarna, personalens trivsel och informationsmissar till dem som endast har allmän förskola och inte får någon faktura (månadsbrev från VE bifogas fakturan). Det fanns även starka åsikter om städningen, trasiga grindar och annat. Föräldrarna anser att föräldrarådet skulle förläggas senare på kvällen så att fler kan delta.
- En förälder ringde BoU (Ulrica Andersson) under juni 2008 med anledning av små matportioner och att frukt inte serveras dagligen. Det tros även finnas missnöje bland personalen. VE har, enligt föräldern, inte svarat föräldrarna angående önskan om möte.
- I juni 2008 inkom en skrivelse till BoU från föräldrarepresentanter på Karlavagnen. I skrivelsen framkom åsikter om maten som ansågs otillräcklig, dålig städning samt för få pedagoger. BoU besvarade skrivelsen, dels med att beskriva BoU: s roll gentemot enskild verksamhet och dels vad som är gällande avseende mat, städning och rutiner i förskolor i allmänhet.
En rapport skrevs vidare till Barn- och utbildningsnämnden.
- BoU (AH) delgav VE föräldrarnas åsikter. VE redovisade hur maten beräknas – Livsmedelsverkets rekommendationer följs.
Det gjordes även tillsyn i förskolan där bland annat städningen diskuterades. Städningen var redan åtgärdad. Rutinerna var enligt Socialstyrelsens rekommendationer.
- Telefonsamtal inkom i juni 2008 (till AH) från en förskollärare som ansåg att det var mycket ensamarbete och att matportionerna var små.
- Kokerskan ringde BoU (AH) angående VE. Hon hade känt sig överkörd vid tillfällen då VE skötte beställningar.
- Det genomfördes ett uppföljningsbesök på Karlavagnen i september 2008 (AH). VE gjorde ett försök till att skapa ett matråd i förskolan på grund av åsikterna om matportionerna. En förälder visade intresse. Städningen sköttes bra. Inga fler klagomål hade inkommit.
- 2008-11-04 kontaktades BoU (Ulrica Andersson) av kommunens redovisningsenhet. VE hade då legat efter med hyresbetalningar sedan juni samma år. UA bad handläggaren att underrätta BoU om det hände fler gånger.

- 2008-12-11 kontaktades BoU (UA, som vidarebefordrade till AH) av en förälder med åsikter om barnantalet på Karlavagnen, som han ansåg hade ökat. Han hade även åsikter om informationen (bristfällig enligt honom) samt förändringar i barngrupperna och bland personalen. Han ansåg att föräldrarådet borde ha större inflytande och att uteverksamhet hade införts utan medgivande från föräldrar. Utredning från BoU visade att barnantalet inte hade ökat – statistik sändes till föräldern. AH kontaktade VE angående åsikterna. VE besvarade med förklaring om verksamhetens upplägg samt hur informationsflödet fungerade.
- BoU fick del av e-postkonversation startad av VE (till föräldrar) på grund av nyintag av barn. Föräldragruppen hade starka åsikter om hur barnen skulle delas in.

År 2009

- I april 2009 mottog AnnaMaria Svensson (utredare, BoU) ett samtal från förälder, vars barn tappats bort under en utflykt med förskolan Karlavagnen. AnnaMaria Svensson hänvisade föräldern till AH, som kontaktade mamman. Mamman hade pratat med VE och bestämt möte. AH erbjöd sig att delta, men erbjudandet avböjdes av mamman. Personalen som deltog i utflykten hade inte följt den handlingsplan som fanns gällande utflykter. Mamman har fortsatt förtroende för VE, men inte för personalen. Personalen fick varning av VE och utomhusrutiner sågs över. BoU erbjöd föräldern plats på annan förskola.
- Telefonsamtal inkom till AH från förälder i december 2009. Han hade åsikter om företaget och att personalsituationen var oviss. Karlavagnen hade enligt honom svårt att behålla barn och personal. Han framförde önskemål om placering i annan förskola (Ballongen eller Dalstugan). Samma förälder ringde igen efter ett par dagar. Han hade åsikter om vikarielösningarna, att det var vegetarisk mat en gång per vecka och att VE inte alltid deltog i föräldramöten.
- BoU (AH) kontrollerade med ekonomiavdelningen om VE hade skulder där, men det hade hon inte.
- AH samtalade med VE per telefon om situationen på förskolan. Det fanns enligt VE brister i arbetet hos vissa pedagoger. Det fanns även andra anledningar till att oro uppstått. AH bjöds in till förskolan. Besök skedde i december 2009.

År 2010

- Ett brev undertecknat av en grupp föräldrar vid Karlavagnen inkom till BoU i februari 2010. I brevet sägs bland annat att informationen är bristfällig, att antalet pedagoger inte är tillräckligt, att det har förekommit personalmobbing och att det som ser bra ut på pappret inte fungerar verkligheten. BoU (AH) besvarade med att förklara hur tillsynen i enskild verksamhet genomförs och vilka mandat Barn- och utbildningsförvaltningen har gällande den enskilda förskoleverksamheten i kommunen med beaktande av lagar, läroplaner och kommunala regelverk.
- F-skattsedel har inkommit från Karlavagnen till BoU (ekonom Birgitta Sundquist).
- Samtal inkom till AH från förälder i februari 2010. Det var, enligt henne, dålig stämning bland personalen. Det hade nyligen varit ett bra möte med VE, men det

fanns en oro för att det utlovade inte blir av. Möten med VE planerades in varannan vecka.

- Telefonsamtal (AH) med VE i februari 2010. Hon upplevde att vissa av förskolans föräldrar oroade nya föräldrar genom att e-posta information om VE som person. Det har även förekommit personliga angrepp via Facebook. Viss personal har ställt sig på föräldrarnas sida.
- Telefonsamtal inkom till Birgitta Wigren (BW) under mars. En förbipasserande hade uppmärksammat ett ensamt barn utan ytterkläder på förskolgården. BW kontaktade VE som skulle ta tag i händelsen.
- 2010-03-31 genomfördes ett möte med anledning av oroliga föräldrar. På mötet deltog flera politiker, de oroliga föräldrarna, VE samt Anne Elfström (AE).
- 2010-04-05 genomförs en oanmäld tillsyn av AH och en av Tyresös rektorer (Pia Westergren). Tillsynen presenteras i separat rapport.
- Under hösten 2010 kommer Karlavagnen åter att observeras av Våga Visa.

Sammanfattning tillsyn

Barn- och utbildningsförvaltningen har genomfört tillsyn och uppföljningsbesök vid ett flertal tillfällen. De tjänstemän som deltagit i tillsynen är Carin Forsberg, IngMarie Lindgren, Mona Naef och Agnetha Hedenbergh. Vid den senaste oanmälda tillsynen deltog även Pia Westergren. Karlavagnen har även observerats inom samarbetet Våga Visa.

Övrig information

Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund (SMOHF) genomför tillsyn i förskolverksamhet av olika anledningar. Den tillsyn som gjordes gällande livsmedelshantering och arbete i kök ledde till ett underkännande då Karlavagnen saknade dokumentation kring livsmedelshanteringen. Detta ska numera vara åtgärdat.

Den andra tillsynen skedde med anledning av det projekt man haft med anledning av smitta i förskolan. Resultatet från den inspektionen innehöll en del brister liknande dem som ses i övriga verksamheter i kommunen.